

Студентська газета філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

ДЕНЬ ПИСЕМНОСТІ

У номері:

.....

БУДЬМО ЗНАЙОМІ!

РОЗМОВА З ОСТАПОМ

СЛИВИНСЬКИМ

с.5-9

.....

КРИЗЬ ПРИЗМУ ПИТАНЬ

НАРОД СКАНДУЄ

“НІ”!

с.10

9 листопада – День української писемності та мови. І українська мова, яку нині періодично втягують в різного типу політичні баталії, цього дня опинилася на своєму почесному місці, у своєму оточенні. Поети і філологи зібрались разом і організували для всіх літературний вечір, аби віддати їй належне.

Дві години творчої атмосфери найвищого ґатунку. Власне, на такому рівні і пройшов наш літературний вечір, присвячений Дню української писемності та мови. Було запрошено сім відомих поетів, кожен з яких є унікальним по-своєму, зі своїм світобаченням та світосприйняттям, зі своїм характером, зі своєю манерою та стилем писання. Ця винятковість кожного із них легко прочитується у їхніх віршах, а вірші їхні не лишили цього дня жодного байдужого обличчя серед присутніх. Таке вже в них покликання – не лишати байдужими і нести своє мистецтво у народні маси.

Серед запрошених поетів були: Віктор Неборак, Назар Федорак, Галина

Крук, Юлія Мусаковська, Остап Сливинський, Маріанна Кіановська. Ведучим літературного заходу був також відомий поет – Юрій Кучерявий. Все дійство урочисто почалось зі вступного слова декана філологічного факультету, Ярослава Івановича Гарасима, який і українську мову вшанував, і активних студентів нагородив за участь у конкурсі есе та за хороше написання конкурсного диктанту грамотами та книжками.

Тоді слово було передане ведучому цього вечора – Юрію Кучерявому. І почалася творчість і розмови про творчість з творчими людьми. Всі поети (сюди обов'язково відношу і Юрія Кучерявого, який цього дня був модератором, але, перш за все, залишається відомим поетом) були в хорошому гуморі і в зал, окрім їхньої поезії, часто лилися і їхні дотепи.

Кожен з них зачитував свої вірші. Але чи можна виділити з-поміж них всіх когось одного? Ні, тут кожен має свої сформовані “смакові” пріоритети. Але цілком об'єктивно можна сказати, що

вони всі разом і кожен окремо – якісні представники української літератури.

Наприкінці зустрічі кожен з них мав можливість висловити свою думку чи задати питання запрошеним поетам. І, безумовно, оплески.

Надзвичайно вдячні, що поети спромоглися до нас завітати. Вдячні студентам за небайдужість до українського поетичного слова. Вдячні студентському уряду, профбюро та деканату філологічного факультету за підтримку в організації такого цікавого заходу.

Після офіційної частини свята на гостей чекав невеличкий фуршет. Що ж, цю частину зустрічі залишимо поза кадром. А поетам ми кажемо “до швидкої зустрічі”, адже, мабуть, вже не за горами і наступний літературний вечір. Та не обов'язково чекати наступного свята української писемності та мови. Якщо є література і є її поціновувач – це найкраща мотивація для зустрічі.

Катерина ФІГУРА
Соломія КОВАЛІВ

Святкуємо разом наше улюблене свято

Незабаром уся студентська спільнота святкуватиме своє професійне свято – **ДЕНЬ СТУДЕНТА**, яке традиційно відзначається 17 листопада. Як і кожного року, молодь очікує від цієї події нових вражень, багато веселощів, шаленого настрою та море позитиву!

- Студент – це молода, енергійна особа, яка є каталізатором усього цікавого, нового, креативного.

- Студент – синонім до слів юність, талановитість, необмеженість.

- Студент ніколи не піддається впливу стереотипів, він завжди йде у ногу

з часом, очікуючи нових емоцій та вражень. Кому ж як не йому знати, що таке молодість та свобода.

- Студент обов'язково знайде вихід з будь-якої ситуації, з оптимізмом підійде до вирішення проблем.

І, звісно, що студент, як і кожен представник певної професії, має свій особливий день. Тому неможливо було не поцікавитись, що означає цей день для самих студентів?

На жаль, на запитання: “Чому саме 17-го листопада святкується День студента?” більшість опитаних не змогли дати правильну відповідь. А насправді це свято має давню історію. Ідея його створення сягає своїм корінням ще у кінець XIX століття, тоді у Женеві був скликаний Міжнародний конгрес студентів, що прийняв рішення: встановлювати і розвивати зв'язки між студентами різних країн. Вагомий вплив на активізацію студентського руху мали трагічні події осені 1939 року в Чехословаччині. Саме 17 листопада тисячі празьких студентів та їхніх викладачів заповнили вулиці міста, протестуючи проти гітлерівської окупації. Більшість із них були заарештовані німецькою владою.

Багатьох було розстріляно або відправлено до концтаборів. На світлу пам'ять загиблих студентів Чехословаччини у Лондоні 1941 року був заснований міжнародний День студента. І хоча ця дата пов'язана з трагічними подіями, на даний час це свято є символічним об'єднанням молоді усіх навчальних закладів. Традиційно в цей день студенти веселяться на повну силу, забувши про майбутню сесію – іспити, заліки і «хвости». Зазвичай молодь не оминає ні нічних клубів, ні кав'ярень, особливу популярність мають верхні поверхи гуртожитку, куди “не ступить нога коменданта”. У такий вечір навіть старезні анекдоти зі студентського життя отримують нове дихання і набувають актуальності.

Багатолітня традиція проведення Дня студента виробила свої особливості. Цікавим є те, що молодь деяких країн святкує День студента й в інші дні. І все ж факт, що його відзначають у всьому світі, свідчить про те, що студентську спільноту цінують і поважають. А й справді, нам, студентам, відведене одне із найважливіших місць у процесі творення і розбудови власної держави. Важливий доказ цьому

- наші здобутки у навчанні, громадських справах. Студенти завжди були, є і будуть найбільш волеюбною, незалежною та свободомислячою частиною суспільства, бо новизна, незаангажованість, неформальність молоді неодмінно веде до поступу.

З року в рік студенти все більше урізноманітнюють проведення цього свята. На жаль, минулого року через карантин більшість студентів не змогла його відзначити так, як було заплановано. Сподіваємось, що цього року все задумане буде обов'язково втіленим, адже готується чимало сюрпризів. Так, студенти рід-

ного Львівського національного університету імені Івана Франка матимуть можливість відвідати 16 листопада Кубок КВН “Університетська осінь”. Пропонують свої розваги і нічні клуби, які влаштовують у цей день найрізноманітніші вечірки для студентів.

І хоч говорять, що у студента існує два свята – День студента і кожен день – “від сесії до сесії живуть студенти весело” – приводів для забав та гарного настрою, як відомо, забагато не буває. Майбутнє саме за такими, сповненими життєвої енергії, людьми.

Цей знаменний день був, є і залишиться одним з найулюбленіших та найочікуваніших. Навіть у випускників, які тільки недавно покинули стіни рідного університету і ще не відійшли від безсонних ночей, починає шеміти у серці від того, що душею вони ще студенти. Усі ми – колишні, теперішні і майбутні - студенти, тож усіх нас можна привітати із цим прекрасним святом, адже воно не знає ані віку, ані національностей і об'єднує представників однієї спільноти – студентів.

Романія БУРАК
Мар'яна ЖИЧИЦЬКА

Тарас Володимирович Лучук

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ, ПОЕТ, ПЕРЕКЛАДАЧ. ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ПОРІВНЯЛЬНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА ЛНУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА.

НАРОДИВСЯ У ЛЬВОВІ 1962 РОКУ.

ЗА ОСВІТОЮ – КЛАСИЧНИЙ ФІЛОЛОГ.

КАНДИДАТ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК.

ОСНОВНІ СФЕРИ НАУКОВОГО ЗАЦІКАВЛЕННЯ: ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ (ЗОКРЕМА, ПАРАДОКСИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АТРИБУЦІЇ ЛІТЕРАТУРНИХ ТЕКСТІВ), ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ЗОКРЕМА, РАКОТВОРЧІСТЬ УКРА-

ЇНСЬКИХ ПОЕТІВ), ЛІТЕРАТУРНА КОМПАРАТИВІСТИКА, КЛАСИЧНА ФІЛОЛОГІЯ, GERMANISTIKA, СОРАБІСТИКА, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО.

ЧЛЕН АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ І СПІЛКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ КРАЇН СНД І БАЛТІЇ, АВТОР ЗБІРКИ ВІРШІВ І ПОЕТИЧНИХ ПЕРЕКЛАДІВ «ЩОДНЯ КРИМ СЬОГОДНІ» (ЛЬВІВ, 2002).

УЛЮБЛЕНІ ПОЕТИЧНІ СУПЕРНИКИ – КАТУЛ І МАНДЕЛЬШТАМ.

ТЕОРЕТИК ЛІТЕРАТУРНОГО АР'ЕРГАРДУ, ПРИХИЛЬНИК ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ.

КОРІННЯ КАМЕНЮ

зламани скелі

зазубрини часу

чи тут

почуваєш себе комахою

чи ближче до Бога?

- Доброго дня, пане Тарасе. Насамперед хочу дізнатися, звідки ви родом?

- Я народився у Львові. І я – соборний українець. Мама родом з Бережан, а тато – переселенець з Холмщини. Таким чином зустрілися Холмщина і Галичина, і саме тому я – соборний українець.

- Якої основної цілі ви хотіли досягнути у ваші студентські роки?

- Яка серйозна мета може бути у студента?!..

- Ну все ж, думаю, якщо ви досягли такого рівня, то мусили чогось прагнути, йти до певної цілі...

- Це швидше повинність. Мені багато приємніше було б бути таким, як математик Гріша Перельман (відмовитися від медалі Філдса, відмовитися від мільйона доларів за доведення гіпотези Пуанкаре). Але не кожен може бути таким генієм сучасності, як він.

- Чому ви вирішили стати саме філологом? Можливо, під впливом батьків, чи це був ваш свідомий вибір?

- Щодо того, як я став філологом, існує ціла легенда. Адже я – класичний філолог, тобто той, хто знає давньогрецьку і латинську мови і літератури...Якщо ви інколи їздите трамваєм, то, можливо, помічали, що одна із кінцевих зупинок трамваю №4 є вулиця Мушака. Отже, Юрко Федорович Мушак в час, коли я був учнем початкових класів, мешкав по сусідству з нами. Ми мешкали тоді на вулиці

Гончарова (тепер це вулиця Кубійовича). Мушак, відомий перекладач творів давньогрецьких і римських авторів, у свій час працював у нашому університеті. Крім того, він часто заходив до тата грати в «шахматішки». Звичайно, шахи для них були розвагою. Коли тато з Мушаком роздумували над шаховими комбінаціями, я часто крутився біля них (тоді я навчався у другому класі). Одного разу Юрко Федорович подарував мені підручник із давньогрецької мови. Тоді він і почав мене вчити цієї мови, починаючи з абетки. А коли я навчався у третьому класі, Юрка Федоровича не стало...

- Отже, можна сказати, що як і ваш батько, так і пан Мушак привили вам любов до давньої літератури?

- Саме так. Адже у восьмому класі я вже знав, що буду поступати в університет і саме на класичну філологію. Тим більше, що в школі я вчив німецьку мову, а в той час на цю спеціальність приймали лише тих, хто знав «дойче шпрахе».

- Скільки часу викладаєте у Львівському університеті?

- З часу заснування кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства, тобто з 2002 року.

- Чи бувають у вашому житті такі періоди, коли хочете кардинально змінити напрям своєї діяльності?

- Скажу так: один кримськотатарський гітарист-віртуоз визначив основні складові нашого життя, які потрібно мати для того, щоб досягнути щастя. Туди, звичайно, входило заняття улюбленою справою. Мене може цікавити актуальна література, але більше захоплююсь літературою давнього світу. Якби не було цікаво, то не робив би цього.

- Пишете поезію, можливо, чи прозу?

- Іноді напишеться раз у десятиліття гарний поетичний твір. Я так працюю. Якщо хочете детальніше, прочитайте рецензію Віктора Неборака на мою збірку поезій. Він там зауважив, що за десять років я написав двадцять поетичних творів, отже, в середньому – два тексти на рік. Певна річ, можна строчити кілометрами, але я цього не роблю.

- Ваша суб'єктивна думка про молодь?

- Про моє ставлення до молоді ви можете зробити для себе висновок з мого стилю викладання. Загалом, звичайно, позитивна думка.

- Вам відома позиція Дмитра Табачника. Як ви відноситеся до його нововведень?

- Теперішня влада в Україні, як і міністр освіти, залишається поза критикою. То вони зобов'язують студентів оплачувати відсутність на лекціях чи семінарських заняттях, то раптом знову відмінюють усе. Ми свідомі люди, розуміємо, що вони самі ввели, і самі ж відмінили. Ніби такі вони «хороші»...

- Можливо, маєте якесь хобі?!

- Думаю, говорити про «хоббі» можуть ті, хто не знає, куди себе подіти в цьому житті, тобто не знають як проводити вільний час і тому вигадують собі якесь «оригінальне заняття».

- Що ж, дякую вам за щирість. Було дуже приємно з вами поспілкуватися. Бажаю успіху та великих наукових досягнень.

- Дякую і вам.

Вела розмову
Юлія ІБРАГІМОВА

ДІЯ VII "НА ЗАВТРА"

І знову завтра цей клятий понеділок... Без тебе. Без почуттів. Без сліз. Зрештою й без сміху.

Нове життя. Обіцяю сама собі. Завтра я стопідсот викину ці брудні (але такі щирі) почуття з серця. Це буде завтра.

А сьогодні... Сьогодні як і вчора. Очікування твоєї присутності, дзвінка, повідомлення. У відповідь – тиша. Лише іноді долинає звук годинника з сусідньої кімнати, запах запашної, терпкої кави так і пробуджує в мені почуття життєвої необхідності тебе.

І часом долинають стуки об дерев'яну підлогу взуття, і я знову надіюсь, що це ідеш до мене ти. Марно. Це лише присутність мінорної ноти звуково-го відлуння.

Час іде. Пливе. Я чекаю. Як і в вівторок, середу, четвер, п'ятницю, суботу.

Дочекалась. Дзвониш. Серце б'ється пришвидшено. Краще б залити цей шмат м'яса в моїх грудях формаліном, щоб не відчувати. Наче дитина радію, проте боюся дотику до цієї зеленої клавіші. Боюсь. Боюсь розгубитися напевно, або просто зізнатися, що чекала. Тебе. Єдиного. Найкращого! Я ж маю підняти слухавку і зіграти в байдужість.

Так-так. Звісно ж я піду з тобою. Хоч на край світу. Але ти просто кличеш мене гуляти.

Я маю годину на те, щоб зібратися. Сукня. Туш. Сумка. Парфуми. Я вже з тобою.

Сидимо у цих помаранчевих стінах.

Люблю цей колір. І тебе. Шкода, ми не самі. Твої друзі курять кальян і дивляться на мене задоволеними блискучими очима. А я відчуваю себе твоєю. Хоч тобі все одно. Часом ти ненадовго кладеш свою руку на мою (напевно, мені приємно). Вже й не знаю...

Часом тобі надзвонюють дівчата з якими ти фліртуєш на глобальні теми. Дивно. Неконфортно. Але ти ж зараз зі мною!!! Це головне.

Далі - дорога додому в машині твого друга, вахтер, ключі, кава, ти в снах.

А завтра цей клятий понеділок. Без тебе. Без почуттів. Без сліз. Зрештою, й без сміху. Я ж обіцяла собі.

НЕ ОДИН РАЗ ОБІЦЯЛА...

Наталка ШВЕЦЬ

Завуальована, заангажована чи просто залежна?

Коли його немає поруч, життя-суцільна відсутність сенсу... Життя без нього - це коли редбул не надає крил, коли смакуєш баунті «райська насолода», снікери «лісові горіхи» і це для тебе як для хижої тварини трава. Це коли ти виступаєш суцільним уособленням, або алегоричним образом клоуна, у якого на лиці завжди буває усмішка, а на серці...

Життя без нього - заняття з йоги, під час якого ти намагаєшся встановити гармонію між собою і «Всесвітом», а в результаті зганяєш злість на ні в чому невинних дверях, після удару яких в черговий раз розпухає нога.

...Коли снідаєш не зеленим чаєм, а чорним, байковим, доболю солодким, так що ложка без допомоги стінок чашки може втримувати свою вагомість, рівновновагу. П'єш з надією хоча б частково підцукрувати це «ванільне життя».

Коли відчуваєш запах дощу і в повітрі панує величний момент «затишшя перед бурею», а в тебе відчуття, ніби сонце своїми довгими віями обпікає тобі душу і без того знесилену до знемоги раптовими погодними змінами.

Життя без нього - це коли піднімаєшся вгору, але не знаєш свого пункту призначення, коли біжиш крос, але не маючи стимулу, зупиняєшся за пару метрів

до фінішу...

Коли світлофор вже не перешкода для переходу, коли тобі просто начхати на роздратований набір звуків або комплементацію слів від водія маршрутного таксі.

...Коли дме весняний вітер, а ти не відчуваєш й дотику, коли він, граючись, розвіває волосся, а ти обурено вдягаєш капюшон. Коли погляд прикутий до землі, а не як завжди летить в безмежжя. Безліч друзів, а відчуваєш самотність. Життя без нього - коли сонце, сідаючи за обрій, малює на устах пензлем акварельну усмішку-ти стираєш...

Коли по тісній, брукувкою вилоненій вулиці, іде модель із серії Calvin Klain...ти ліниво піднімаєш повіки в (кращому випадку) й нічого вражаючого не бачиш. А лиш долинають захоплені примітивні фрази твоїх «подруг», які для тебе поступово стають буденною тупістю.

...Коли насолоджуєшся «пінистою пінною» ранішнього душу і зауважуєш, що остання крапля води була твоєю єдиною надією.

Життя без нього - це коли свої улюблені душевні фільми, які ти так любиш переглядати, накрившись теплим пледом, на кшталт Август Раш, міняєш на гангстери, фантастику, а коли взагалі добре - на бойовики. Коли втікаєш від себе, а в результаті лишень бігаєш по колу, не підні-

маєшся в небо, бо знаєш, що не оминуть падіння.

Життя без нього - коли повз неї проходять найкращі, найпозитивніші емоції, а вона їх свідомо ігнорує. І найжахливіше те, що це цілком її влаштовує, цілком звично.

Ненавидить, та не проклинає. Не сміє. Просто втомилась, втомилась бути лиш спогадом. Та скоро відпочине. І прокинувшись зранку, стане типовим неприступним циніком, який використовує будь-яку можливість включити свій улюблений «ignore», надіти окуляри з спотвореною оптикою, або з призмою викривленого світоглядного бачення...Зворотніх реакційних змін, нажаль, вже не відбудеться.

Вона - аскет, схизматик? Ні...мрія, яку так важко втілити в реальність. Хоч він для неї весь світ, та ба, навіть найкращі моменти пливають у забуття. Ні...ці моменти, звичайно не забуде, просто автоматично замінить новими можливо не кращими, але новими...

І хоч по вінця переповнена, і хоч запах, усмішку, дещо скрити не stre з пам'яті...І не треба. Все що любиш не в змозі викреслити з свого життя. Почуття його присутності завжди буде її супроводжувати, та ба, біля неї буде не він, а той, хто не посміє нищити небом дане божественне почуття...

Надія КУБІНСЬКА

ОСТАП СЛИВИНСЬКИЙ

Остап Сливинський – поет, перекладач, критик, автор поетичних збірок “Жертвоприношення великої риби”, “Полуднева лінія”, “М’яч у пільмі”, “Ruchomy ogien”, співредактор польсько-німецько-українського часопису «Радар», активний учасник літературних заходів. Напередодні Дня писемності він люб’язно погодився поспілкуватись з нами. Розмова вийшла дуже цікавою і пізнавальною.

- Хто був вашим першим літературним критиком?

- Я пригадую, що колись в такому доволі дорослому віці, віці 16 років, який вважається дорослим для того, хто пише вірші і коли він вже дозріває і починає серйозно трактувати те, що він робить, я своїх віршів соромився, і якось абсолютно випадково вони потрапили до Романа Кудлика. Він тоді, і зараз, редагує журнал «Дзвін». Журнал, до речі, був активнішим, мені здається, ніж зараз. Він, крім того,

був і залишається другом нашої родини. Отже, такими якимись шляхами ці вірші потрапили до нього. Я був дуже здивований, коли він одного разу подзвонив, попросив мене до телефону і сказав, що йому сподобались вірші. Він хотів їх надрукувати і це було великою несподіванкою для мене, мені було десь років тоді 18. То власне можна вважати такою першою літературною критикою. Також свого часу в мене було велике розчарування пов’язане з конкурсом «Смолоскип», бо я десь на початку двотисячних тільки вирішив, що я дуже не люблю літературних конкурсів і мені здається, що результати можуть як допомогти, так і нашкодити людині, котра пише, можуть похитнути її віру в те, що вона робить, якщо результати не виправдали її очікувань, чи того, що вона здобула. Вона може розчаруватися в собі. І в мене таке трапилось свого часу. Я, може, не до кінця усвідомлював, що будь-які конкурси є річчю суб’єктивною,

хто оцінює і якими критеріями він керується. Тоді для мене було великим розчаруванням, що я нічого не здобув. В мене була якась оцінка себе самого, я сподівався, що щось здобуду. Це був здається 2001 рік.

- Отже, віра в себе таки була присутня, адже ви продовжили писати.

- Ну, я пам’ятаю, що пережив дні депресії, обіцяв собі, що більше ніколи не буду писати. В мене це тривало десь місяць. Потім вирішив, що я їм всім покажу і десь через місяць написав вірш “Вірш на добру погоду”. І до мене дійшло, що журі керувалося якимись критеріями, які для мене особисто є неважливими і незначальними. В добірці, яку я надсилав, було два римовані вірші, ці два вірші надрукували в газеті “Смолоскип”. Можливо, були якісь абсолютно оформлені критерії. Я взявся писати верлібри.

- Перші ваші вірші були римовані?

- Перші вірші були верліброві, я навіть знаю, чому вони були верліброві. Зараз пояснюю це собі тим, що написав ці вірші під впливом Ігоря Калинця, якого я дуже любив. І перші поетичні тексти, які я прочитав – це вірші Калинця з його “Тринадцяти аналогій”. Мені настільки сподобалось, що можна писати отак природньо. Я зрозумів, що так можна вивчити мову, що віршем можна спілкуватися, що їх не обов'язково декламувати, ними можна розмовляти. І тому перші вірші були такі.

А потім я усвідомив, може під впливом якихось навіювань збоку, що спочатку навчитись малювати фігуральний живопис, а потім малювати абстракцію. Тож, якщо я хочу себе вважати серйозним письменником, мені треба навчитись писати римовані вірші. Був такий період, що я писав римовані вірші, але написав їх небагато, десь в межах дев'яности.

- На вашу думку, яка користь письменника для суспільства?

- Думаю, що коли письменник ставить собі за мету зробити користь для суспільства, то, певне, з нього буде невелика користь. Тому що він з самого початку буде зайнятий не тим, чим би мав. Він почне працювати не для літератури, а для позалітературних речей. Це дуже недобра позиція. Я не кажу, що має бути мистецтво заради мистецтва. Мистецтво може мати вплив, це нормально, коли воно впливає на оформлення суспільної думки, на розвиток ідей – це дуже правильно і дуже нормально. Але мистецтво глибинно не міняє формальної реальності. Мені є дуже близькою думка Одена, який написав, що поезія не змінить нічого. Поезія не впливає на форми реальності, вона творить собі паралельну дійсність і разом з тим, існуючи в світі ідей і в світі емоцій, вона в цьому світі означає дуже багато. Коли поезія починає впливати на суспільні формації, на процеси, які точаться в суспільстві, бере слово в політичних чи суспільних дискусіях – значить в тому суспільстві все якось не дуже гаразд. Якщо поезія перебирає на себе те, що їй не притаманно – то в суспільстві дійсно

відбувається щось не те, що мало б відбуватись.

- Ви викладаєте в університеті, вам подобається ваша професія?

- Так, мені подобається. Є якісь речі, які мені не подобаються, як і в кожній професії, але загалом дуже подобається.

- Ви спілкуєтесь, як правило, зі студентами філологічного факультету. На вашу думку, зараз молодь частіше читає іноземних авторів чи українських?

- Мені важко це оцінити. Мені здається, є така річ, яку студенти читають найменше. Це – класика, українська чи світова. Але це, мабуть, та річ, до якої треба прийти через сучасні тексти. Коли література вже здобула увагу, коли вона є спокусою, коли є мотивація її читати, тоді можна починати десь заглиблюватись. Думаю, це природня річ. І природно ти доходиш до текстів давніших, які можуть дати абсолютно нове уявлення про літературу. Але за моїми спостереженнями, ситуація не є вже аж така трагічна, як часто люблять нам оповідати, що ніхто нічого не читає, що ми нація невігласів, що література нікому не потрібна. Часто

на парах, коли ми працюємо над сучасною польською літературою або над польською мовою, заходить мова про те, хто що зараз читає. Я виявляю, що люди читають багато різного і то таких авторів, яких я часом не знаю і мені дуже цікаво дізнатись щось нове. В мене немає якогось великого песимізму з приводу того, що література нікому не потрібна. Це не література не потрібна, а українські видавці, вони, кинуті напризволяще, мусять якось виборсуватись із ситуації і часто від цього страждають і читачі, і автори, і самі видавці перебувають у такому нестабільному становищі. Але література від цього не страждає, хоча проблемно, коли письменник мусить писати в шухляду, коли він не певен, що протягом найближчих років вдасться видати те, що він пише. Не те щоб це блокувало мотивацію, але писати важче.

- Часто чую закиди, що література у нас ні про що, забагато лайливих слів. На вашу думку, якісна сучасна українська література є? Можливо, когось виділяєте з ряду сучасних авторів?

- Для мене не є проблемою, що література дозріває, як організм. Є якийсь період, коли людина – підліток, пробує нові речі, які раніше не були йому дозволені. Він знав про їх існування. Якесь старші підлітки курили по кутках, він теж стрільнув цигарку, покупив собі, прочитав лайливе слово в шкільному туалеті, повторив собі кілька разів, подумав: “Ох, як класно!”. Тоді декілька разів лайнувся і йому набридло. Це нормальна ситуація. Він виріс, знає для чого ці пласти лексики, чим вони вмотивовані. Мені здається, що українська література виростає, стає серйознішою, вона починає серйозніше ставитись до світу і те, що з'являються такі прозові речі, як “Музей покинутих секретів” – є зразком доволі нового підходу. Коли ти починаєш вивчати дійсність перед тим як берешся до писання, коли ти намагаєшся пізнати світ дуже детально, як науковець, дослідник, перш, ніж ти почнеш про нього писати. Ти зранку прокинешся, розплющиш очі, вдихнеш

повітря і з тебе вирветься кільканадцять речень. А можна підходити до світу більш аналітично, можеш прожити цей день, в якийсь спосіб його переосмислити, занотувати, пережити з цим днем кілька наступних днів. І цей день втілити в якийсь текст, і це новий, зріліший підхід. Мені здається, що зараз з'являється дедалі більше авторів, які починають серйозніше ставитись до світу. Багато критикують Шкляра, його роман, який називається "Чорний ворон", починають полемізувати, дискутують. Але це ж також роман-дослідження, мотивований серйозним підходом до світу. Коли в дев'яностих, на початку двохтисячних – період неоромантизму, тобто коли тебе просто пре, пре і слова до тебе самі приходять, від самого світу ти в захваті і ти просто не можеш про це не написати. Тому з'явився якийсь корпус таких текстів. Але це проходить, тебе перестає так невмотивовано перти. Ти розумієш, що світ набагато складніший, набагато донні ший, що там є якесь друге, третє дно, до яких не просто знайти ключ і ти починаєш вивчати світ. Я написав статтю, в якій йшлося про те, що в молодій прозі в авторів домінує тенденція "ready made" – література зібрана з готових речей, елементи твого майбутнього тексту вже лежать десь на поверхні, тобі просто треба це згорнути, занотувати і маєш готовий роман. Це як щоденні блогові записи. Так простіше в написанні літератури, вона не вимагає ретельної праці чи з архівами, в пленерію якихось досліджень, не обов'язково українського сексу, але української історії, української соціології чи інших речей. І я бачу, що є автори молодші, які готові серйозніше ставитись до світу, як Олег Коцарєв. Наприклад "Неймовірна історія правління Хлорофітума Першого" – я не знав, що Олег працював в бібліотеках, нотував матеріали до цієї книжки. Це професійний підхід до написання літератури. Якщо ти хочеш стати професійним письменником, то мусиш завдавати собі труда заради писання, а не чекати коли прийде натхнення. Сидиш собі, покурюєш, дивишся через вікно, чекаєш, коли прийде якийсь текст, він може і прийде, а може і не прийде. Твого кроку назустріч цьому тексту немає. От зараз, ще не читаючи нової книжки Петра Яценка "Львівська сага", в якій, я передчуваю, є якийсь історичний матеріал, історичні глибини, не виссані з

пальця, а написані на основі досліджень.

- Ви, як поет досвідчений, серед великої кількості поетів молодих, кого можете виділити?

- Я собі от подумав, чи може бути досвідчений поет, в сенсі, чи писання поезії може нагромаджувати якийсь досвід. Може хіба формально, форма якось відточується, але написання поезії не дає досвіду. Я, для прикладу, коли починаю писати новий текст, відчуваю, ніби роблю це вперше. Тому, мабуть, я недосвідчений. Думаю, є поети, які можуть про себе сказати: "О так, я досвідчений!". А я насправді не знаю, як пишуться вірші і, якби хтось хотів детально мене розпитати, як це відбувається, що ж, я не знаю. Якщо я не можу передати ніякого досвіду, то який я досвідчений. Але щодо інших поетів – молодших, то мені, наприклад Андрій Любка є цікавим. Не весь. Мені здається, в нього є багато текстів не профільтованих. Я йому не раз казав особисто, що він мусить бути вимогливішим до себе і це, може, не тільки його стосується. Варто не жаліти текстів, які затуманюють справді хороші тексти. Мені цікава Іра Шувалова. У неї зараз має вийти книжка у "Смолоскипі". Ми зараз надрукуємо її вірші у журналі "Радар" – другий номер вже найближчими тижнями. Іра мені дуже цікава, відважна у будіванні свого світу – він такий неординарний, буває різкуватий і разом з тим вона терпкувато-лірична. Є стрижень, який тримає світ. Крім того в неї дуже легке перо, вона дуже легко пише і дуже гарно володіє мовою, відчуває ритміку. Це рідкість серед поетів, особливо

тих, які починають. Ще мені Каті Бабкіної подобаються вірші, такі пісенькові, які на перший погляд здаються простенькими, але коли починаєш в них вчитуватися, то бачиш в них друге дно, можна сприймати їх на різних рівнях. Ще мені подобаються Юлі Стахівської вірші, я писав передмову до її першої книжки «Червоні чоловічки», яка вийшла в «Смолоскипі» недавно і це для мене несподівана, барвіста поезія, яка міниться різними відтінками. Вона дуже цікава, будує свій світ, трошки бачить елемент фентезі. Свідомо добирає фантастичні елементи і це ніби поетичне задзеркалля в якому вона перебуває і її саму це дивує, але вона йде далі, як Аліса. Іноді вона здається на призволяще власним побудовам фантазійним, її несе. Дуже цікаво як вона власне мандрує. Ще мені цікавий такий поет з Дніпропетровська, який зветься Ігор Андрющенко. Він ще майже не відомий. Ту я не певний на сто відсотків, що з тієї поезії буде щось обов'язково добре, але те, що я бачив в його ранніх віршах кількомісячної давності, то це щось цікаве, він шукає в такому напрямку.

- Через певний час після написання того чи іншого вірша ви вносите якісь зміни чи залишаєте його в старому вигляді?

- Та, ні, я дуже часто правлю тексти. Я можу кілька разів повертатися до того чи іншого вірша, робити якісь дрібні правки.

- Ви критично ставитесь до віршів, які були написані швидше?

- Дуже критично! Я недавно нама-

гався прикинути під скількома віршами, мною написаними я б зараз підписався. То я нарахував десь віршів сто не більше. Я думаю, що навіть автори, які написали сто хороших віршів – це достатньо, щоб відчувати себе хоч трохи реалізованим. Я думаю, що бути критичним до себе – це складно і дуже потрібно. Але часом буває, що є вірші, яких я вже не правлю, вони залишаються в архіві. А є вірші до яких я повертаюся, які є актуальними для мене, я починаю в них щось правити. Є вірші, які існують в п'яти різних редакціях.

- Про що спілкуються автори між собою? Для студентів це така загадка.

- Недавно на фестиваль приїжджали польські автори. Це був останній день фестивалю, я в якийсь момент зрозумів, що ми говоримо про алкоголь, але не говоримо про нього як алкоголіки. Ми обговорювали різні сорти алкоголю, я це зрозумів на другій годині нашої розмови. Але це не означає, що письменники говорять про алкоголь переважно. От кілька останніх розмов, після зустрічі в «Кабінеті» стосувалися політики, але може не так сучасної політики, швидше сучасного

трактування політичних подій. Наприклад, дискусія про пам'ятник Степану Бандері, при чому якась така завзята. Те, що письменники рідко говорять про літературу – то це правда!

- На вашу думку поету, письменнику варто засвідчувати свої політичні пріоритети? Чи краще це не виносити на публіку, на розгляд?

- Я думаю, що це залежить від кожного зокрема. Я, наприклад, рідко коли висловлююсь про політику публічно. Просто думаю, що є люди, які краще на цьому знаються. І спекулювати тим, що я відомий завдяки іншому, те, що моє прізвище можливо для когось щось означає, я от використаю це і скажу, коли я не до кінця почуваюсь компетентним, то я волю промовчати, або висловитись у вужчому колі. Але якщо письменник стежить за політичними подіями, має чітку політичну позицію, яка варта висловлення і вважає, що треба взяти участь у політичній дискусії, то письменник може це зробити, як і будь-який громадянин.

Зараз дуже багато поетів, які записують вірші під музичний супровід : Семенчук, Любка, Жадан робив із «Собаками в космосі». Був екле, де зачитували вірші під музику. Знаємо, що ви співпрацювали із Наталією Ільчук, відомий ваш проект – «Безтілесні коханці». Чи хотіли б ви взятись за щось схоже?

Саме за таке ні. Але колись давніше ми робили проект, який називався «Чотири сторони світа» і це був проект за сучасною імпровізаційною академічною музикою. Тобто це була електроніка, флейта, клавішні, голос і перкуції. Був такий фестиваль «Культурні герої», просто це було давніше в 2003 році, ми цей проект представляли двічі. З таким композито-

ром Богданом Сегіним, який зараз живе у Києві і співпрацює з таким ансамблем «Nostri temporis», який виконує сучасний академічний авангард. Це звісно складніша була річ на сприймання, ніж те, що робив Жадан, чи те, що Семенчук робив зі своїми музикантами, з якими виступав. Ну тому що це академічний авангард, це трошки для вужчого кола, це складніша музика, можливо тому не було таким популярним. Ну і в мене є такі плани, були попередні розмови щось робити спільне з «Jazz trio decadent». Поки що вони написали пісню на мій текст і може з цього щось вийде далі, може будемо далі з ними якимось співпрацювати. Це Дана Винницька і Дагмара Грегорович, в них ще є контрабасист. А щодо візуально – поетичних речей, я не знаю чи це буде мати якесь продовження, це був одноразовий проект, який ми робили з Наталкою Ільчук. Трохи такий новий формат, щось середнє між артхаусним кіном, відео - артом і відеопоезією. Це був синтез жанрів, тобто відео-поетичний фільм. Це фактично відеопоезія, яка на межі з повнометражним майже фільмом.

- Ви зараз працюєте над якимись перекладами, над збіркою, можливо?

- Над трьома перекладами. І над збіркою теж. Тут десь скоро має вийти роман «Бігуни» А. Карчек, вже переклад фактично готовий. І зараз беруся за переклад репортажної книжки, це для мене новий жанр. До того я перекладав подорожню літературу – «Дорогою на Бабадаг» в 2007 році. А це навіть не подорожня література, а це репортаж. Такий Яцек Гуго-Бадер - польський репортер, який на джипі проїхав цілу РФ зі сходу на захід і назад із заходу на схід, вздовж Амуру і до Владивостока і цією дорогою повернувся, написав понад чотириохсот сторінок репортажну книжку. Ця книжка приголомшила мене. Це якийсь такий погляд, образ Росії, про який ми не підозрюємо, що вона може бути така, але ми майже нічого про це не знаємо і це напевно тривожно. І я думаю, що це корисна книжка! Нам корисно знати, якою є Росія в її внутрішніх нерекламах, в презентаційних формах, така підкладка. Тут трохи такий важкий текст в сенсі емоційному, але дуже цікавий. Ще один проект, над яким я працюю, це – антології сучасної польської поезії – 35 актуальних польських поетів. Ще не знаю в якому форматі буде, може

поетів буде менше, але це з різного, що відбувалося і відбувається в польській поезії починаючи з кінця 80-х років і до наших днів. Ми починали з Андрієм Бондарем цей проект, але в Андрія останнім часом немає дуже часу цим займатися. Я зараз продовжую його сам. Це насправді такий осяжний проект. Поки що шукаю видавця. А збірка вийде, сподіваюсь, на початку наступного року.

- Чи є інформаційна яма між старшим і молодим поколінням, бо старше отримує інформацію із телевізорів, де, як відомо, ведеться інформаційна війна Росії щодо нас (дивимось російські серіали), а покоління молоді може вибирати інформацію з інтернету, яка є правильною, а яка ні. Ви з цим згодні?

- Я не знаю, бо я тоді належу до покоління нету, бо телевізору в мене нема. Мені здається, що тут не в поколіннях річ, а в рівнях освіти, в готовності самостійно шукати інформацію, в справжньому зацікавленні Україною, суспільством і світом, в якому ти живеш. Тут річ не в поколіннях. Я впевнений, що і в молодих поколіннях є багато тих, які обмежуються «Однокласниками» і «Контактами». А з другого боку і серед старшого покоління, серед покоління моїх батьків є дуже багато тих, які цікавляться. Мені спадає на думку, наприклад, Мирослав Маринович, людина, котра настільки тонко розуміє світ, починаючи від нашого міста і закінчуючи якимись глобальними проблемами. Настільки добре бачить як одне відображається в іншому, як мале залежить від великого. Це таке розшарування не вікове, а швидше за рівнем освіченості, зацікавленістю, громадською позицією. В усіх поколіннях є шари, просто може різні пропорції.

- Знаємо, що любите мандрувати...

- До останнього часу. Щось останній рік застряг, вирішив зробити так, щоб мати куди повертатися. Я облаштовує дім, мандрувати – це добре, маючи куди повернутись!

- Є якась місто, яке найбільше гармоніює з вашою душею, куди би вам хотілося їздити, повертатись, в якому хотілося б жити. Можливо це Львів, а можливо...

- Мені добре переважно живеться і пишеться у Львові. І я певен, що в Україні немає такого міста, в якому би жилося і писалося краще, ніж у Львові. Тут я певен.

А щодо міст у світі, то я просто жодного міста не знаю настільки добре, щоб могли з впевненістю сказати: «О, там я би міг жити!» - це стосується міст, в яких мені доводиться часто бувати, наприклад, Кракова. Тому перебувати і жити – це різні значення, бо коли живеш, ти стикаєшся з моментами самотності, викликаними моментами, годинами, коли ти сам і тобі дуже потрібне якесь середовище, якісь контакти, люди, до яких можна просто звернутися. В такі моменти ти мусиш мати місце куди піти і людей, з якими можна поговорити. І тут річ не в самому середовищі, воно може бути дуже гарне, але якщо ти сам, якщо ти почуваєшся там покинутим, то тобі не може бути добре, навіть в найгарнішому місці. Тому щодо проживання, то тут виникають зовсім інші критерії і до себе треба ставити інші питання. Є багато міст, але я не знаю, чи зміг би я в них жити, але якщо це стосується міст закордонних, то є ще інша проблема – проблема чужості того, хто проживає. Тобто проблема еміграції, становище емігранта є дискомфортним. Мені завжди пригадується книжка Юлії Кристевой «Самі собі чужі» про свідомість емігранта, про той поріг, який є завжди між емігрантом і місцевою громадою. І він завжди зберігається, навіть коли емігрант здається зовсім асимільованим, є щось таке, така невидима межа, яка його відділяє від решти і це теж дуже сильно впливає на внутрішній комфорт.

- Зрозуміло, що література є вашим хоббі, адже без любові до неї ви не могли б писати віршів, в принципі писати. Можливо у вас є ще якісь захоплення: фотографія, можливо малюєте?

- Ні, до малювання я маю дві лівих руки, абсолютно не вмію малювати. Але я певний час фотографував, але якось мені то минулося. Люблю музикувати. Якщо це хоббі – то це музика. Зараз співаю у Вірменському хорі, я там вже співаю багато років, для мене це дуже цікаво. Це якось здавалося б екзотичним, але разом з тим близьке – християнська традиція, вбрана в екзотичні для нас форми. Крім того мені дуже подобається вірменська традиційна музика і мені цікаво заглиблюватися в цю культуру. Ну і крім того люблю подорожувати! Люблю їздити на велосипеді якщо є можливість, фізично відчувати поверхню по якій їдеш.

- Якщо вибирати, то більше люби-

те гори чи море?

- Гори і це – однозначно! В горах більше бачиш, для мене простір важливий, відстань, яку бачиш, втома, яка відчувається в тілі, коли піднімаєшся і постійні виклики, які собі ставиш. Потім відчуваєш – подолав чергову вершину і сам в собі ствердився. А море, може я би полюбив і його, просто в формі валяння на пісочку не сприймаю. А море як морська подорож, то сприйняв би, але досі в мене не випадало такої можливості.

- Наша розмова сьогоднішня приурочена до Дня писемності, тому який на вашу думку зараз стан розвитку сучасної української мови? Вона розвивається, в застой чи, навпаки, регресує, бо на неї нападає паразит російської мови?

- Мені здається, що мова починає інтегруватися. Те, що колись існували якісь виштовхані пласти лексики, де вони були, але вони занепадали, були поза увагою, використовувалися в літературі. Це починає проникати одне в інше. І межі між пластами мови – мовною, літературною стають менш помітними, коли для мови немає чіткої межі, якогось такого кордону непроникного між літературною і розмовною мовою. Це не є нормальний стан. Тут межа є в усіх мовах, відмінність між розмовним і літературним (книжним) варіантом, але коли вона дуже чітка, це виглядає, що мова в нездоровій ситуації перебуває. Що література розвивається по одному і це якась така теплична мова, яка розвивається в кабінетах письменників, бібліотеках, університетських аудиторіях, а вулиця говорить зовсім по-іншому. Це не здорова ситуація і українська мова, на жаль, через те, що вона перебувала в такому колоніальному становищі особливо за останні десятиліття, особливо несприятливих спричинили те, що мова розшарувалася. З одного боку літературний варіант (якою має писатися література), і вулиця, якщо говорила українською, то це був зовсім інший варіант. А те, що останніми роками в нас інтегрується, два варіанти мови, один варіант починає проникати в інший, то це не дуже добре.

- Дуже дякуємо за те, що погодились на інтерв'ю. Було дуже приємно з вами спілкуватись!

Розмову вели
Катерина ФІГУРА
Соломія КОВАЛІВ

Народ скандує “ні”!

Щодня теперішня влада робить будь-які кроки для того, щоб повернути країну на десятки років назад і об'єднати її з нашим східним слов'янським «братом» - Росією. Кожного разу, включаючи телевізор, ми бачимо антиукраїнські дії від людей, які на всю країну говорять як вони дбають про Україну. З такої то любові вийшов законопроект, про введення двомовності в нашій державі.

Наша політична верхівка спить і бачить російську мову як другу державну. Особливо, наш президент так захопився цією ідеєю, що не проти ввести як державну ще й англійську, щоб всім було добре жити в Україні і також, щоб не образити палкого «друга» Росію. Яке ж в нас винахідливе керівництво, може вгодити всім. Та люди не забули часи СРСР, цієї брехні та знущання над собою, вони пам'ятають своїх героїв і готові захищати права України як незалежної держави зі своєю мовою та багатою культурою. З кожним днем від наших чиновників, а також, особливо, від президента наших східних сусідів, лунає все більше фраз про утиски російської мови, неможливість спілкування рідною мовою російських меншин, які живуть в Україні. Та чи правильне таке твердження? Хто забороняє людям говорити російською мовою?

На газетних прилавках можна побачити цілий ряд російськомовних газет та журналів на різну тематику. Більша частина телебачення побудована саме російською мовою. А музика... Цей ряд можна продовжувати і далі. Навіть такі приклади, про утиски російської мови і мови бути не може. Скоріш за все, таке можна сказати про українську, якою спілкується більша частина населення України. В нас ще не має двомовності, але політики вільно можуть спілкуватися російською на телебаченні, більшість те-

лепередач - двомовні. Тож, як російська стане державною на законному рівні, про Україну можна і забути. Народ не миститься з такими діями і створює акції протесту, щоб довести, що їм не байдуже, що буде з країною в майбутньому.

Перший акт непокорі пройшов четвертого жовтня під стінами Верховної Ради. Вже тоді громада отримала невеличку перемогу: цей законопроект не включили до порядку денного на тиждень. Але ж з реєстрації його не зняли, тому друга спроба затвердити рішення настав через два тижні.

18 жовтня пройшла наступна акція «Врятуй свою мову» проти законопроекту про двомовність в Україні. Це вже був широкомасштабний акт протесту. В кожному місті зібралися люди, щоб висловити свою непокору діям партії Регіонів, блоку Литвина, а також комуністам, які і внесли цей законопроект до розгляду. Найбільш популярні лозунги, які звучали на площах – «Займіться ділом, а не язиком», «Одна мова-одна нація» і ще десятки гасел, які стосувалися цієї проблеми. Звичайно, що найбільш масштабний мітинг відбувся у Києві, біля Верховної Ради, де зібралося понад 2000 активістів, у Львові ж таких масштабів акція не досягла, але близько семисот людей прийшло до стін обласної ради, для того, щоб показати проросійським політикам, хто в домі господар. І старання не пройшли даремно, акція дала свій результат. Законопроект відклали на два тижні, от якраз до виборів. І не відомо, що то буде після тридцять першого жовтня, а я думаю буде новий мітинг і ми далі будемо відстоювати свої права.

Одне сумно, що мало людей відвідують такого роду заходи. Така кількість, як сімсот людей ще більше загартує російських шестірок до того, щоб не зважаючи ні на що ввести двомовність в Україні. Хоча, можливо, це була погано

спланована акція і нові акти протесту пройдуть більш успішно.

Я провела невеличке опитування серед студентів і воно показало досить цікаві результати. Переважна більшість людей є проти панування двох мов на території України, вони підтримують акції протесту і відвідують їх. Є, звичайно, малий відсоток людей, які не сприймають акції протесту, в них негативне ставлення до дій, які відбуваються в процесі і вони не відвідують такі заходи. Таких людей, які є байдужими до такої важливої суспільної проблеми, може ставати все більше, якщо послухати слова нашої так званої коаліції. Тому ми повинні зробити все аби запобігти цьому печальному факту.

14 жовтня заборонили організовувати акт непокорі у Києві на захист мови і організатори повинні були шукати нове місце для проведення заходу. Регіонали роблять все, що їм заманеться. Деяким депутатам не хочеться вчити української мови, от вони і шукають вихід із цієї ситуації. Перенесення законопроекту до тридцять першого жовтня ще нічого не означає. Пройдуть вибори і тоді ми побачимо справжнє лице нашого президента і його команди. Як припече Верховній Раді прийняти цей законопроект, то тільки ми зможемо запобігти цьому. Потрібно бути готовими в кожну хвилину вийти на вулиці та встати на захист, насамперед себе як особистості, адже без мови і держави ми - ніхто.

При теперішній владі лише мітингами можна висловити свою думку, адже важливі рішення, які стосуються всієї країни приймаються не народом, за допомогою референдумів, а певною групою депутатів, які зацікавлені в цьому чи іншому питанні. Їх не цікавить доля українського народу і нашої держави, в них є ціль – занапастити Україну.

Христина ПАРУБІЙ

КРИЗЬ ПРИЗМУ ПИТАНЬ

ПОЛІТИЧНА АГІТАЦІЯ

11

Ось, нарешті, і минув період виборів, виборів “світлого” майбутнього. Якими були ці вибори в очах студентства? Ну звичайно, як і в попередні роки, не обійшлося без так званої реклами - агітації. Мабуть, тлумачення цього слова пояснювати не варто, адже навіть ті, хто не знає визначення, розуміє що це. Кожен щодня додому приносив з собою купу кольорових паперів.

До чого лише не додумались наші політики задля галочки навпроти свого прізвища у виборчому бланку. Роздавали:

газети, брошури, халявні ручки, блокноти, значки, календарики і навіть ... канاپки! Не знаю як кого, але ця “акція” повністю вбила в мені повагу до політиків. Ну неже ви, шановні депутати, думаєте, що ми й насправді такі бідні і голодні, що не маємо змоги прохарчуватися? Ви справді думаєте, що за шмат ковбаси ми готові віддати за вас свій голос на виборах? Щотижня наші мами і бабці пакують нам повні сумки їжі, і ми, вигнувшись від тієї ваги, веземо сумки в гуртожиток! Та ми ще і вас нагодувати можемо! Те ж

стосується і розлиття соку в пластмасових стаканчиках на безкоштовній дискотеці в їдальні між гуртожитками №2 і №3.

Найоригінальнішою “заманкою” були презирвати! Роздавали їх пачками. Тут і коментарів не потрібно - безпечний секс і все таке, але яке відношення це має до виборів???

Не все так погано, один з кандидатів зробив знижки для студентів на хлібо-булочні вироби (цікаво чи вони ще дійсні, адже період передвиборчої агітації вже завершився!)

Один плюс передвиборчого періоду - студенти могли попрацювати і заробити трохи грошей, власне, розносячи предмети агітації. Агітатори приходили з інтервалом в півгодини. Також бажаючі могли підзаробити спостереженнями на виборчих дільницях.

Вибори позаду, ми як жили, так і живемо (з голоду студентство не повимирало), залишилось чекати на обіцяні зміни в нашому місті!

Надіємось на вас, представники верхівки влади, адже яскраве майбутнє дуже потрібне такій перспективній молоді, як ми!

Наталка ШВЕЦЬ

Випадкові люди?

Мене завжди цікавила ота пані випадковість і її роль в нашому житті. Якимось так склалося, що постійно відчуваю якусь заборгованість перед нею, адже саме їй я завдячую стількома знайомствами, речами і досвідами. Та й не я один, мабуть, - кожен може навести хоч декілька прикладів того, що для нього зробив випадок, може запевнити, що, коли б не випадок, то він би нині був не він.

То що вона така і як на нас впливає? Або інакше – яка її роль в моїм житті?

На творчість моїх тепер улюблених письменників я натрапляв шукаючи щось зовсім інше. Плач Єремії почав слухати завдяки «а вона, а вона», а слухання те переросло опісля в знайомство із творчістю Грицька Чубая, котрий для мене є втіленням і образом поезії. Або інший приклад: з творчістю Олега Лишеги я по-

знайомся, захоплюючись Т. Прохаськом. Просто вишукував всі твори Тараса. Зустрів його «інший формат» і почалося...

Так само і з музикою. Бувало, що я йшов на концерт якогось певного гурту, а під час концерту відкривав для себе зовсім інші гурти, про існування котрих доти навіть не підозрював, а зараз вже просто не можу собі уявити життя без їхньої музики. Це і Мертві Півні, і Кому Вниз і багатьох інших.

Щодо людей, то також більшість моїх найближчих друзів можуть вважатися випадковими, бо знайомилися ми якось дивно. Чи на сходах гуртожитку, чи на якомусь рок-фесті або ж поетичних читаннях. Завжди, думаючи про це, згадую одного свого друга, Андрія. Познайомив мене із ним один хлопака, в котрого я гостював десь два роки тому. З ним самим я якось від того часу не спілкуюся, а Андрія тепер вважаю братом.

А скільки було випадково зазнятих фото? Отих, де всі вийшли найкраще, найправдивіше? А випадкові розмови, котрі, як тепер з відстані можна побачити, були чи не найщирішими? коли в співбесідах знаєцька помічали «своїх» і з тої миті прагли аби вони завжди були поруч, аби не були лише гостями, «випадковостями»... То хіба не дивне наше життя? Хіба хтось сподівався на такий перебіг подій, обставин, на такі okazії? Кому маємо дякувати, як не випадковості?

Але тут на мене чатує оте припущення: без неї я ніщо, адже все що маю – то її рук робота, її щедрість – мої друзі, книжки, музика, мої погляди, найпрекрасніші події в житті. То все, якимсь чином, її дарунки, її причетність і присутність.

В мене залишається хіба одне питання: чи то насправду лишень випадковість, а чи щось куди більше?

Іван НЕПОКОРА

ФОТОГРАФІЯ – ЦЕ ЦІЛА ІСТОРІЯ

Розвиток науки та техніки дав нам прекрасну можливість увійти у нову еру, еру хай-тек. Вже давно не є чимось надзвичайним якщо ти маєш мобільний, тепер навіть по два. Японці знову щось вигадали, розумні економісти вдало знизили ціни і тепер більшість людей може знімкувати кадри із свого життя. Справа піде про фотоапарати, точніше про продукт їх діяльності – фотографію. А що ми знаємо про фотографію? Вона буває кольорова та чорно-біла. От і всі знання...

Перше визначення «фотографії» було сформульоване дуже давно, і означало «малюнок світлом». Тепер, на жаль, фотографія втратила свою цінність. Дедалі частіше ми бачимо людей, які ходять по вулицях міста з величезними фотоапаратами та об'єктивами. А чи використовують вони цю техніку по максимуму? Сумна статистика говорить, що менше половини власників дзеркальних фотоапаратів взагалі бодай щось розуміють у цій справі...

На мою думку, фотографи поділяються на дві категорії: фотографи та фотохудожники, чи фотомитці. До першої категорії я відношу всіх тих, хто знімає репортаж, в тому числі і різні святкування (від Днів народження і частково до весіль). Фотограф у таких випадках просто «клацає» і абсолютно не вкладає своєї творчості. Що може бути легшим за зйомку новин, для прикладу конференції чи демонстрації коло Ратуші? Є інша

категорія фотографів, які роблять насправді серйозні фотографії, ті, на котрі ти дивишся із захватом. Ось таких людей у нас, на жаль, мало. Не є все так погано - добра фотографія завжди буде у центрі уваги без додаткової реклами! Купивши дорогу техніку неможливо стати професійним фотографом. Професіонали отримують шалені гроші за свої фотографії. Один знімок професійного фотографа може коштувати від 5 до кількох сотень, а інколи і мільйонів доларів! Але не кожен здатен зробити такий шедевр. Це так само, як і образотворче мистецтво, художників багато, а прекрасних картин – мало. Є так звані

фотографи-аматори. Аматорами називають тих, котрі це роблять заради власного задоволення.

Потрібно добре зрозуміти цінність фотографії, адже фотографія – це є історія. Деколи фотографів навіть порівнюють з істориками. Фотографія повинна передавати спогади, емоції, нести у собі щось важливе для нас, а не бути просто шматком кольорового паперу! Згадайте свої старі чорно-білі фото, їх є не так багато, але ВСІ такі цінні! А тепер? Кожен має

на комп'ютері пару сотень, а то й тисяч фотознімків! А як цікаво колись було тримати в руках старенький важкий Zenit. А фотографії всією сім'єю на великі свята? Тоді робили 5 кадрів і на кожному всі гарно виходили, то чому сьогодні зі 100 знімків гарненькою ти виходиш тільки на двох? Загалом це заняття є дуже веселим, правда в окремих випадках і дуже небезпечним (військові кореспонденти, фотографи живої природи та ін.).

Розвиток техніки дає величезні можливості. Кожен може купити техніку, та талант не купиш. Напевно, справжні генії-фотомитці, котрі робили знімки плівковими фотоапаратами, що не мають ціни, тепер дивляться та втирають сльози від того, що сьогодні коїться... На жаль, ситуацію виправити неможливо, бо японці знову щось вигадують, розумні економісти вдало знижать ціни і ще більше людей зможуть знімкувати, а згодом знову японці щось вигадують, розумні економісти вдало знижать ціни і ще більше людей зможуть знімкувати, а потім знову...

Тарас КОСЦЬОВ'ЯТ

ЗАСНОВНИК: філологічний факультет ЛНУ імені Івана Франка.

Виходить за підтримки деканату, студентського уряду та профбюро філологічного факультету.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР: Ольга ГРАБЧАК

ВЕРСТКА І ДИЗАЙН: Юлія УСАТЮК

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Катерина ФІГУРА, Соломія КОВАЛІВ, Романія БУРАК, Мар'яна ЖИЧИЦЬКА, Юлія ІБРАГІМОВА, Наталка ШВЕЦЬ, Надія КУБІНСЬКА, Христина ПІАРУБІЙ, Іван НЕПОКОРА, Ольга МАТЕЙЧИК, Тарас КОСЦЬОВ'ЯТ

Редакція може не поділяти думку авторів публікацій. За достовірність фактів відповідають автори. У газеті використані фотоматеріали та ілюстрації з мережі Інтернет.